

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2020 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Regina Stępień

Protokolant: stażysta Monika Bierowiec

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2020 r. w Legnicy

sprawy ubezpieczonej M. (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

przy udziale płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania M. (...)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 21 stycznia 2019 r.

znak (...) - (...) - (...) nr (...) - (...) - (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od ubezpieczonej M. (...) na rzecz strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,**

Regina Stępień

Sygn. akt VU 151/19

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 21 stycznia 2019 r. nr (...) - (...) - (...) stwierdził, że wnioskodawczyni M. (...) jako pracownik u płatnika składek K. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 01 kwietnia 2018 r. W uzasadnieniu wskazał, że oświadczenia woli złożone przez strony, (...) sp. z o.o. w L. oraz wnioskodawczynię w przedmiocie zawarcia umowy o pracę są nieważne i w związku z tym M. (...) nie podlega od 01 kwietnia 2018 r. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako pracownik wskazanej Spółki. W ocenie organu rentowego spółka nie dopełniła wymogu powołania pełnomocnika do zawarcia umowy o pracę z członkiem zarządu a uchwała datowana na 30 marca 2018 r. została sporządzona dopiero w trakcie postępowania prowadzonego przez Zakład. Oddział ZUS zauważył, że pomijając kwestie formalne zawarcia umowy o pracę z członkiem zarządu spółki, wątpliwości budzi również wskazane w umowie stanowisko dyrektora ds. bezpieczeństwa transportu drogowego. Obowiązkiem wspólnika jest prowadzenie spraw spółki, za które nie może on żądać wynagrodzenia, gdyż osobiste świadczenie pracy połączone z prowadzeniem

lub reprezentowaniem spółki wynika z istoty jego członkostwa w spółce. Natomiast rodzaj wykonywanej pracy na stanowisku dyrektora ds. bezpieczeństwa transportu drogowego związany jest właśnie z prowadzeniem spraw spółki oraz jej reprezentowaniem. Powołując się na Słownik języka polskiego PWN organ rentowy wskazał, że dyrektor to osoba kierująca pracą instytucji lub przedsiębiorstwa. Wobec tego umowa o pracę na stanowisku dyrektora zawarta z osobą, która jest prezesem jednoosobowego zarządu tej spółki w ocenie organu jest nieważna. Odwołując się do zebranego materiału dowodowego organ rentowy stwierdził, że wiele okoliczności niniejszej sprawy wskazuje na to, że umowa została zawarta z naruszeniem prawa, a jedynym jej celem było uzyskanie wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego. W ocenie tego organu rentowego takie zachowanie stron na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych jest niedopuszczalne. Bezsposornie bowiem można uznać, że strony działały świadomie, a celem tych działań było osiągnięcie nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych.

W odwołaniu od powyższej decyzji M. (...) wniosła o jej zmianę poprzez przywrócenie jako pracownika podlegającego obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu we wskazanym przez zgłaszającą spółkę okresie.

W uzasadnieniu wnioskodawczyni podała, że pełni w Spółce płatnika składek funkcję członka zarządu. Wskazała, że w spółce konieczna była realizacja czynności nie wchodzących w zakres zarządzania spółką. Firma zrezygnowała ze współpracy z (...)Sp. z o.o. w zakresie świadczonych usług rozliczeń ewidencji czasu pracy oraz wyliczeń kosztów związanych z podróżami służbowymi pracowników. Wnioskodawczyni podkreśliła, że jako spedytor dokonywała szczegółowych wyliczeń czasu pracy kierowców, rozliczeń diet wymagającej od niej ugruntowanej wiedzy w tym zakresie. Wskazała, że spółka miała w zamiarze zawarcie kontraktu na przewóz ładunków dla których wymagany powinien być nadzór osoby mającej odpowiednie szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, które ubezpieczona posiada. Zdaniem wnioskodawczyni nadzór nad sprawami BHP bezspornie nie wchodzi w zakres czynności realizowany przez członków zarządu spółki jak sugeruje to organ w decyzji. Wnioskodawczyni nadmieniła, iż miała pod nadzorem osób o większym doświadczeniu zdobywać również wiedzę z zakresu zarządzania frachtami w firmie transportowej stąd w umowie określono jej stanowisko jako pomocnik spedytora. Zabieg ten miał na celu określenie statusu pracownika w kontaktach z kontrahentami spółki, jako osoby która w zakresie realizowanych przez nią usług transportowych nie ma szczegółowej wiedzy. Wyższe od pozostałych pracowników wynagrodzenie związane jest ze specjalistyczną wiedzą w zakresie rozliczeń ewidencji czasu pracy, kosztów podróży służbowych, nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pracy. Spółka zatrudniając ubezpieczoną zredukowała koszty poprzez rozwiązanie umowy z firmą dokonującą dotychczasowych rozliczeń i dodatkowo nie musiała zatrudniać specjalisty z zakresu BHP. W ocenie wnioskodawczyni kwestia przesłania dodatkowego aneksu do umowy wynikała z błędu popełnionego przez biuro rachunkowe w trakcie przygotowania umowy o pracę, w której wskazano wyłącznie jedno stanowisko zamiast ustalonych dwóch. Zdaniem wnioskodawczyni organ rentowy wydając skarżoną decyzję kierował się wyłącznie subiektywnymi przesłankami nie poddając wnikliwej analizie celowości zatrudnienia. Oddział ZUS wskazywał, że ubezpieczona może wykonywać realizowane czynności jako członek zarządu. Biuro rachunkowe, z którym spółka ma zawartą umowę na obsługę podatkową zasugerowało, że aby uniknąć przychodu z nieodpłatnych świadczeń musi zostać zawarta stosowna umowa z określonym wynagrodzeniem pomiędzy ubezpieczoną, a spółką.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od wnioskodawczyni na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił:

Płatnik składek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. od 17 maja 2017 r. prowadzi działalność gospodarczą, której przeważającym przedmiotem działalności jest transport drogowy towarów. M. (...) jest wraz z W. K. (1) współnikiem wymienionej spółki. Posiada 50 % jej udziałów (50 udziałów o łącznej wysokości 2.500,00 zł). Wnioskodawczyni od chwili wpisania Spółki do rejestru KRS pełni w niej funkcję prezesa jednoosobowego zarządu. Na podstawie umów o pracę w spółce zatrudnionych jest w pełnym wymiarze czasu pracy 11 kierowców, w tym 8 kierowców samochodów ciężarowych, spedytor (P. K.) i kierownik działu transportu (K. S.). Poza P. K. z ustalonym

na kwotę 2.500 zł brutto wynagrodzeniem, wszyscy pozostali pracownicy Spółki mają wynagrodzenie w wysokości kwoty minimalnego wynagrodzenia.

W związku z zawiadomieniem o wszczęciu postępowania w sprawie podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz wysokości podstawy wymiaru składek wnioskodawczyni płatnik składek przedłożył opatrzoną datą 30 marca 2018 r. umowę o pracę w przedmiocie zatrudnienia w reprezentowanej przez powołanego uchwałą Zgromadzenia Wspólników W. K. (1)

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. Spółce M. (...) od 01 kwietnia 2018 r. na stanowisku pomocnika spedytora, z ustalonym na kwotę 6.000 zł wynagrodzeniem zasadniczym brutto. Poza tym przedłożono potwierdzającą przeprowadzenie instruktażu ogólnego – 03 kwietnia 2018 r. i instruktażu stanowiskowego – 03-04 kwietnia 2018 r. Kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP, także na stanowisku pomocnika spedytora. Stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy również na stanowisku pomocnika spedytora badanie przeprowadzono dnia 03 kwietnia 2018 r. (poniedziałek).

Na skutek wezwania z dnia 29 listopada 2018 r. o dostarczenie wskazanych w nim dokumentów płatnik składek przedłożył między innymi uchwałę nr 1/2018 z dnia 30 marca 2018 r. Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) w przedmiocie ustanowienia osoby W. K. (1) „... pełnomocnikiem Spółki do zawarcia umów o pracę, aneksów do umów pomiędzy spółką, a członkiem zarządu Spółki zatrudnionym na stanowisku pomocnik spedytora/dyrektor ds. bezpieczeństwa transportu drogowego.” Przedłożono także porozumienie zmieniające do umowy o pracę opatrzone datą 04 kwietnia 2018 r. i podpisane przez wnioskodawczynię i za pracodawcę W. K. (1). Zgodnie z jego treścią, z dniem 04 kwietnia 2018 r. pracodawca i pracownik zgodnie oświadczyli, że „... zmieniają na mocy porozumienia stron zmieniającego wiążącą umowę o pracę” w części dotyczącej stanowiska pracy i „od dnia 04.04.2018 roku Pracownik będzie świadczył pracę na stanowisku: pomocnik spedytora/dyrektor ds. bezpieczeństwa transportu drogowego.”

Numerem (...) oznaczona jest również uchwała Zgromadzenia Wspólników (...) Sp. z o.o., oznaczona datą 30 czerwca 2018 r., w sprawie zatwierdzenia sprawozdania Zarządu oraz sprawozdania finansowego składającego się z bilansu oraz rachunku zysków i strat.

Wnioskodawczyni została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego jako pracownik Spółki (...) od 01 kwietnia 2018 r. z podstawą wymiaru składek: 0,00 zł za kwiecień 2018 r., po 6.000 zł za miesiące maj-wrzesień 2018 r., 5.400 zł za październik 2018 r. oraz 0,00 zł za miesiące od listopada do grudnia 2018 r. M. (...) otrzymała wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy od 28 września do 30 października 2018 r. a za okres od 31 października do 30 listopada 2018 r. płatnik składek wykazał zasiłek chorobowy. Płatnik składek przekazał także dokumenty do wypłaty zasiłku chorobowego w związku z ciążą za okres od 31 października 2018 r. do 23 stycznia 2019 r.

M. (...) podpisała opatrzone datami z kwietnia (16 i 30), maja (02, 14), czerwca (08) i sierpnia 2018 r. (06, 07, 27), wymagane rozporządzeniem (WE) 561/2006 załączniki zaświadczenia o działalności. Sporządziła także i zatwierdziła do wypłaty sprawdzone pod względem merytorycznym i rachunkowym przez P. K. rozliczenia szczegółowe podróży służbowej. Wymieniona akceptowała wnioski o udzielenie urlopów wypoczynkowych.

Spółka (...) zalega z opłatą składek za okres od lipca do grudnia 2018 r. W roku 2018 wskazana Spółka odnotowała stratę w wysokości 36.849,75 zł. W roku 2017 płatnik składek w początkowym okresie funkcjonowania pozyskiwał nowych partnerów i klientów i w tym roku przychody netto ze sprzedaży wyniosły 151.084,77 zł przy kosztach działalności operacyjnej w wysokości 159.456,87 zł. Spółka zakończyła rok finansowy 31 grudnia 2017 r. stratą netto w wysokości 6.747,76 zł.

Według rozliczenia konta płatnik składek zalega z opłatą składek za okres od lipca do grudnia 2018 r.

/okoliczności poza sporem; w tym zawierające się w aktach ubezpieczeniowych:

- umowa o pracę z dnia 30 marca 2018 r., karta szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP, orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia pracy, uchwała zgromadzenia wspólników z 30 marca 2018 r., porozumienie zmieniające z 4 kwietnia 2018 r., listy płac, wymagane rozporządzeniem (WE) 561/2006) załączniki zaświadczenia o działalności, rozliczenia szczegółowe podróży służbowej, przykładowe dokumenty zatwierdzające wnioski urlopowe, przykładowe faktury wystawione przez wnioskodawczynię;

- sprawozdania finansowe za rok 2017 i 2018, k. 27-50,

- e protokół z 14.09.2020r. (k.123-124):M. C. 00:14:48-00:23:20, W. K. (2) 00:23:20-00:32:35, wyjaśnienia ubezpieczonej 00:32:35=00:50:10/.

Sąd zważył:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 z późn. zm.), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9 osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są między innymi pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów. Zgodnie z art. 8 ust. 1 cytowanej ustawy za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a. Osoby będące pracownikami podlegają także obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu (art. 11 ust. 1 wskazanej ustawy) oraz wypadkowemu (art. 12 ust. 1 wskazanej ustawy). Ponadto, zgodnie z art. 13 pkt 1 ustawy systemowej pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku.

Kwestią sporną między stronami niniejszego postępowania było ustalenie, czy w okresie od 01 kwietnia 2018 r. M. (...) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) w L.. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził bowiem, że umowa o pracę, na podstawie której wnioskodawczyni została zatrudniona przez płatnika składek jest czynnością nieważną gdyż Spółka nie dopełniła obowiązku powołania pełnomocnika do zawarcia umowy z będącą członkiem jej zarządu M. (...) Ponadto także wskazując na stanowisko dyrektora ds. bezpieczeństwa transportu drogowego organ rentowy stwierdził, że obowiązkiem wspólnika jest prowadzenie spraw spółki, za które nie może żądać wynagrodzenia, gdyż osobiste świadczenie pracy połączone z prowadzeniem lub reprezentowaniem spółki wynika z istoty jego członkostwa w spółce. Stwierdzając zawarcie umowy o pracę z naruszeniem prawa organ rentowy uznał, że jedynym jej celem było uzyskanie wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Kwestionując decyzję, wnioskodawczyni dowodziła, że umowę zawarła z należycie reprezentowaną Spółką i że wynikające z niej obowiązki rzeczywiście wykonywała.

Po przeanalizowaniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd doszedł do przekonania, że w sprawie rozstrzygnięcia wymagają pojawiające się w niej dwa zasadnicze problemy. Po pierwsze, czy kontestowana umowa jest nieważna, i po wtóre, czy ze względu na ustalone istotne fakty doszło pomiędzy wnioskodawczynią i płatnikiem składek do nawiązania pracowniczego stosunku pracy.

W pierwszej z zasygnalizowanych kwestii należy zauważyć, iż przedkładając 26 listopada 2018 r. w reakcji na żądanie organu rentowego przekazania „... wszelkich dokumentów potwierdzających nawiązanie stosunku pracy od 01 kwietnia 2018 r.” poza mającymi w sprawie drugorzędne znaczenie dokumentami związanymi z formalnym zawarciem umowy o pracę (zgody pracownika, jego oświadczenia, kwestionariusz osobowy, itp.), płatnik składek złożył jeszcze:

- oznaczoną datą 30 marca 2018 r. umowę o pracę - na stanowisku pomocnika spedytora,

- kartę szkolenia w dziedzinie BHP z 03 i 04 kwietnia 2018 r. - na stanowisku pomocnika spedytora,

- oświadczenie wnioskodawczyni z dnia 03 kwietnia 2018 r. w przedmiocie zapoznania jej z „... przepisami zakładowymi, zasadami BHP i zakresem informacji objętych tajemnicą” – na stanowisku pomocnika spedytora,
- orzeczenie lekarskie z dnia 03 kwietnia 2018 r. w przedmiocie braku przeciwwskazań zdrowotnych do pracy – na stanowisku spedytora.

Ponad wszelką zatem wątpliwość określenie stanowiska w umowie o pracę nie mogło być wynikiem – co w świetle zebranego materiału bezzasadnie w przekonaniu Sądu wnioskodawczyni sugeruje, nie przedstawiając na uzasadnienie swoich twierdzeń żadnego dowodu – „... błędu popełnionego przez biuro rachunkowe w trakcie przygotowywania umowy o pracę.” Dokładnie bowiem takie samo stanowisko figuruje we wszystkich bez wyjątku wymienionych wyżej dokumentach. Mało tego, stanowisko pomocnika spedytora jako jedyne wymienione zostało w podpisanym przez wnioskodawczynię jej oświadczeniu z dnia 03 kwietnia 2018 r. Przyjść zatem należy, że umowa o pracę z dnia 30 marca 2018 r. dotyczyła tylko i wyłącznie stanowiska pomocnika spedytora. Dopiero na skutek ponownego wezwania pismem z dnia 29 listopada 2018 r. o dostarczenie między innymi uchwały Zgromadzenia Wspólników o powołaniu W. K. (1) na pełnomocnika do zawierania umów o pracę, Spółka (...) przedłożyła uchwałę nr 1/2018 Zgromadzenia Wspólników z dnia 30 marca 2018 r. w przedmiocie udzielenia W. K. (1) pełnomocnictwa „do zawarcia umów o pracę, aneksów do umów pomiędzy spółką, a członkiem zarządu spółki zatrudnionym na stanowisku pomocnik spedytora/dyrektor ds. bezpieczeństwa transportowego.” W tym miejscu podkreślenia wymaga jednak, że numerem (...) oznaczona jest inna jeszcze uchwała Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o.o., opatrzona późniejszą, bo z dnia 30 czerwca 2018 r. datą i że przedmiotem tej uchwały jest zatwierdzenie sprawozdania zarządu i sprawozdania finansowego. Zestawienie wskazanych faktów nakazuje zachowanie szczególnej ostrożności przy ocenie analizowanej kwestii. W związku z tym zwraca również uwagę zastanawiający fakt, że pełnomocnictwo obejmuje nie tylko umocowanie do zawarcia z członkiem zarządu nie wiedzieć czemu umów o pracę, a nie takiej umowy – co ze względu na przedmiot analizowanej uchwały byłoby zrozumiałe – to jeszcze dodatkowo, kiedy ma dopiero nastąpić zawarcie umowy o pracę, pełnomocnikowi udzielane jest jeszcze ponadto pełnomocnictwo do zawierania aneksów do umów. Ledwo co umowę o pracę ustanowiony uchwałą Nr 1/2018 pełnomocnik i wnioskodawczyni podpisali, a już 5 dni później ich prorocza wizja potrzeby „aneksowania” umowy o pracę doczekała się faktycznej realizacji. Musi przy tym również zastanawiać fakt, że przedkładając na żądanie organu rentowego datowaną na dzień 30 marca 2018 r. umowę o pracę 26 listopada 2018 r. płatnik składek nie przedłożył wraz z tą umową stanowiącego jej integralną część „porozumienia zmieniającego do umowy o pracę” z dnia 04 kwietnia 2018 r. Zaniechania tego nie można racjonalnie inaczej uzasadnić jak tylko poprzez przyjęcie, że zarówno uchwała nr 1/2018 w przedmiocie ustanowienia pełnomocnika do zawarcia z członkiem zarządu „umów” o pracę i „aneksów” do „umów” jak i wskazane wyżej porozumienie zostały sporządzone wyraźnie na potrzeby toczącego się postępowania administracyjnego, dopiero na wyraźne żądanie organu rentowego, nie wcześniej zatem aniżeli do dnia otrzymania wezwania z dnia 29 listopada 2018 r. Za taką oceną przemawiają wynikające z ustalonych wyżej faktów oraz powyższych rozważań istotne okoliczności. Należy zatem podzielić stanowisko organu rentowego, który zasadnie przyjął, że zawarcia umowy o pracę z dnia 30 marca 2018 r. nie poprzedziło powołanie w trybie określonym art. 210 § 1 k.s.h. pełnomocnika do reprezentowania płatnika składek w umowie z wnioskodawczynią. Zebrany w sprawie materiał nie pozostawia bowiem wątpliwości, że faktycznie pierwszą, oznaczoną nr (...) jest uchwała zgromadzenia wspólników Spółki (...) z dnia 30 czerwca 2018 r. Uchwała o takim samym numerze ((...)) – szczególnie opatrzona datą 30 marca 2018 r. - nie została w wymaganej przepisami k.s.h. przed zawarciem umowy o pracę podjęta. W istocie zatem umowa ta jest nieważna, bowiem w świetle zebranego w sprawie materiału spółka (...) nie była przy jej zawieraniu należycie reprezentowana.

Pomimo bezwzględnej nieważności umowy o pracę z dnia 30 marca 2018 r. rozważenia wymagało również, czy nie doszło do nawiązania pomiędzy Spółka (...) i wnioskodawczynią umowy o pracę na skutek czynności konkludentnych, poprzez faktyczne dopuszczenie jej do pracy. W drugiej zatem ze wskazanych wyżej kwestii należy podkreślić, że o tym czy strony nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach

pracowniczych, a okoliczności wynikające jedynie z formalnie zawartej umowy o pracę nie są wiążące w postępowaniu o ustalenie podlegania obowiązkowi pracowniczemu ubezpieczenia społecznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 roku, II UK 204/09, LEX nr 590241). Pozorność umowy o pracę wynikająca z art. 83 k.c. w zw. z art. 300 k.p. ma miejsce wówczas, gdy pomimo jej zawarcia praca w ogóle nie jest świadczona, ewentualnie okoliczności faktyczne jej wykonywania nie wypełniają cech stosunku pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dn. 28.04.2016 r., I UK 156/15, Legalis nr 1460802). W razie ustalenia, że stosunek pracy nie jest realizowany pomimo zawarcia umowy o pracę, nie następuje zatrudnienie pracownika, a zgłoszenie do ubezpieczenia ma z tej przyczyny charakter fikcyjny. Dochodzi bowiem do zgłoszenia do ubezpieczenia osoby, która nie posiada statusu pracownika i nie może być uznana za podmiot tego ubezpieczenia. Stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał lub nie był realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet w sytuacji, gdy jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne. W sytuacji, gdy strony w rzeczywistości nie zamierzały osiągnąć skutków wynikających z umowy o pracę, w szczególności nie doszło do podjęcia i wykonywania pracy, zaś jedynym celem umowy było umożliwienie pracownikowi skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, umowa taka jest pozorna w myśl art. 83 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2006 r., II UK 164/05, LEX nr 192462). Samo podpisanie umowy o pracę nie jest zatem wystarczające do zaistnienia stosunku prawnego z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Po analizie materiału dowodowego zebranego w sprawie, Sąd doszedł do przekonania, że także na skutek czynności faktycznych wnioskodawczyni nie uzyskała prowadzącego do powstania tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych statusu pracownika. Zgodnie bowiem z art. 22 § 1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem. Jednym zatem z konstytutywnych elementów stosunku pracy jest podporządkowanie pracownika kierownictwu pracodawcy. W okolicznościach faktycznych sprawy jednoosobowy zarząd Spółki (...) jest jedynym jej organem. Zatem kierownictwu tego organu podlegają wszyscy pracujący w tej Spółce pracownicy. Jednoosobowe kierownictwo sprawuje pełniąc w Spółce (...) wnioskodawczyni. Nie jest zatem możliwa sytuacja, w której M. (...) jednocześnie występuje w dwóch rolach, czyli roli sprawującego wobec zatrudnionych pracowników kierownictwo organu Spółki oraz - podlegającego kierownictwu pracodawcy - w roli pracownika Spółki. Jest to bowiem sytuacja nie do pogodzenia z art. 22 § 1 k.p. Nie do przyjęcia jest sytuacja, w której wykonując w Spółce czynności faktyczne jakie wynikają z ustaleń faktycznych podlegała ze względu na sprawowane w Spółce płatnika składek kierownictwu sama sobie. Ewidentnie występujący w przekonaniu Sądu w sprawie brak podległości wnioskodawczyni kierownictwu pracodawcy powoduje, że nie doszło do nawiązania pracowniczego stosunku pracy także na skutek czynności faktycznych - poprzez dopuszczenie do pracy - pomiędzy wnioskodawczynią i jedynie przez nią z racji pełnionej w Spółce funkcji reprezentowanym płatnikiem składek.

W końcu także Sąd dostrzega wynikający z zebranego w sprawie materiału fakt, że Spółka (...) nie zanotowała jeszcze dodatniego wyniku finansowego; jej działalność jest prowadzona od początku ze stratą. Zrozumiałe zatem, że Spółka nie wywiązuje się z ciężącego na niej obowiązku regulowania składek na ubezpieczenia społeczne. Wynagrodzenie najwyżej nagradzanego na tle wszystkich pozostałych mających ustalone na poziomie minimalnej płacy wynagrodzenia ..., wynosi zaledwie 2.500 zł miesięcznie. Wszystkie te fakty uzasadniają ocenę, że Spółka (...) nie było stać na regulowanie dodatkowo zwiększającego koszty przynoszącej stratę działalności wynagrodzenia wynoszącego miesięcznie po 6.000 zł. Tym samym również należy przyjąć, że formalne zawarcie umowy o pracę z wygórowanym w realiach sprawy wynagrodzeniem zmierzało do zagwarantowania wnioskodawczyni ze środków ZUS wysokich świadczeń pieniężnych, z pokrzywdzeniem pozostałych ubezpieczonych. Jest to jedyne w realiach rozpoznanej sprawy racjonalne wyjaśnienie rzeczywistych przyczyn zgłoszenia wnioskodawczyni do ubezpieczeń społecznych.

Z powyższych względów Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, uznając, że zaskarżona decyzja była prawidłowa.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265).

Regina Stępień